

Δεν έχουν τέλος οι τουρκικές προκλήσεις: Ως τζαμί λειτουργεί από σήμερα η ιστορική βυζαντινή Μονή της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη

[/ Επικαιρότητα](#)

Σε μια νέα πρόκληση εις βάρος του θρησκευτικού αισθήματος των απανταχού Ορθοδόξων και του Ελληνισμού προχωρά η Τουρκία, καθώς από σήμερα, Δευτέρα 6 Μαΐου, μία εβδομάδα πριν την συνάντηση Ερντογάν - Μητσοτάκη στη γείτονος χώρα, λειτουργεί σαν τζαμί ο βυζαντινός ναός της Μονής της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη, όπως μεταδίδουν τουρκικά μέσα ενημέρωσης.

Πρόκειται για το σημαντικότερο μνημείο της εποχής των Παλαιολόγων και λόγω του μοναδικού του εικονογραφικού προγράμματος ένα από τα σπουδαιότερα καλλιτεχνικά δημιουργήματα της βυζαντινής τέχνης.

Το τουρκικό κρατικό πρακτορείο ειδήσεων Anadolu μετέδωσε ότι ο Πρόεδρος

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν συμμετείχε σε τελετή για την ολοκλήρωση των έργων της Γενικής Διεύθυνσης Βακουφίων για τη συντήρηση 201 ιστορικών μνημείων, συμπεριλαμβανομένης της Μονής της Χώρας. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό, κατά τη διάρκεια τελετής στο συνεδριακό κέντρο του προεδρικού μεγάρου στην Άγκυρα, ο Ερντογάν συνδέθηκε απευθείας με τη Μονή της Χώρας.

«Τα τελευταία 21 χρόνια, έχουμε αναστηλώσει 5.500 μνημεία προγόνων στη χώρα μας και σε όλη τη γεωγραφία της καρδιάς μας», είπε χαρακτηριστικά ο Τούρκος πρόεδρος στην εισαγωγική του ομιλία στην τελετή, σύμφωνα με την ertnews.

«Βλέπω αυτή τη σημαντική τελετή σήμερα ως μια ακόμα ένδειξη της ευαισθησίας που επιδεικνύουμε όσον αφορά την προστασία της κληρονομιάς», συνέχισε ο Ερντογάν, ενώ όταν ήρθε η σειρά στη Μονή της Χώρας έδωσε τον λόγο στον επαρχιακό μουφτή της Κωνσταντινούπολης, Σαφί Αρπάγκκιους, ο οποίος ανέφερε: *«Κύριε πρόεδρε, έπειτα από 79 χρόνια, αναστηλώνεται και ξανανοίγει για τους πιστούς από τη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων. Το “Καριγέ” μετατράπηκε σε μουσείο 79-80 χρόνια μετά το τέμενος της Αγίας Σοφίας. Ήταν ένα μέρος που εχρησιμοποιείτο ως τζαμί προηγουμένως. Αυτό το τζαμί, που έγινε μουσείο μετά το 1947, ανακαινίστηκε και επισκευάστηκε με τις προσπάθειες και την υποστήριξη των ιδρυμάτων μας και σήμερα, με τη βοήθεια του Θεού, θα αποδοθεί ξανά για προσευχή και θα υποδεχτεί τους πιστούς στην Κωνσταντινούπολη».*

Στο σημείο αυτό ο Τούρκος Πρόεδρος έδωσε το πρόσταγμα για να κοπή η κορδέλα των εγκαινίων: *«Έχεις το ψαλίδι στα χέρια σου και την κορδέλα μπροστά σου. Όλοι μαζί να πούμε “εις το όνομα του Κυρίου” (για Αλλάχ μπισμιλάχ) και να κόψουμε την κορδέλα. Με το καλό»!*

Η εκκλησία του Αγίου Σωτήρος εν τη Χώρα, το καθολικό του πάλαι ποτέ μοναστικού συγκροτήματος, χρονολογείται από τον 6ο αιώνα μ.Χ., ενώ τα μοναδικά ψηφιδωτά και τοιχογραφίες της φιλοτεχνήθηκαν τον 14ο αιώνα, από το 1305 έως το 1320, επί βασιλείας Παλαιολόγων.

Η Μονή της Χώρας μετατράπηκε σε τζαμί το 1511, 58 χρόνια μετά την Άλωση της Πόλης. Ωστόσο, με απόφαση του υπουργικού συμβουλίου της Τουρκίας, το 1945 έγινε μουσείο.

Μετά την απόφαση αυτή, ειδικοί από τις ΗΠΑ εκτέλεσαν τεράστιο έργο αποκατάστασης και συντήρησης των ψηφιδωτών και νωπογραφιών, ξηλώνοντας σοβάδες που τα κάλυπταν. Οι εργασίες, που ξεκίνησαν το 1948, ολοκληρώθηκαν δέκα χρόνια αργότερα, το 1958.

Όμως το 2019 το Συμβούλιο της Επικρατείας (Danistay) της Τουρκίας ακύρωσε την απόφαση του 1945 και, έναν χρόνο αργότερα, ο πρόεδρος Ερντογάν ανακοίνωσε ότι το μνημείο θα λειτουργήσει ξανά ως τζαμί.

Οι τοιχογραφίες της Μονής

Το καθολικό της Μονής της Χώρας χτίστηκε μεταξύ 1077 και 1081 από τη Μαρία Δούκαινα, την πεθερά του αυτοκράτορα Αλέξιου Α' Κομνηνού, πάνω σε παλαιότερο κτίσμα.

Το 1120 επισκευάστηκε ριζικά από τον γιο του Αλέξιου, τον σεβαστοκράτορα Ισαάκιο Κομνηνό. Πολύ αργότερα, μεταξύ 1316 και 1321, ο Θεόδωρος Μετοχίτης, Λογοθέτης του Γενικού επί Ανδρόνικου Β' Παλαιολόγου και λόγιος με σημαντικό συγγραφικό έργο, ανακαινίζει το κτήριο, προσθέτει τον εξωνάρθηκα και το νότιο παρεκκλήσι και τα διακοσμεί με μωσαϊκά και τοιχογραφίες.

Το νότιο παρεκκλήσι προσαρτήθηκε και διακοσμήθηκε στα 1315-20 με δαπάνη του Μετοχίτη, με σκοπό να συμπεριλάβει τον τάφο του κτήτορα.

Σύμφωνα με το νεκρικό προορισμό του χώρου είναι και το εικονογραφικό του πρόγραμμα. Μία επιβλητική σύνθεση της Καθόδου του Χριστού στον Άδη διακοσμεί την αψίδα, ενώ μία μνημειακή παράσταση της Δευτέρας Παρουσίας καλύπτει τα ψηλότερα μέρη του ανατολικού τμήματος. Οι δύο παραστάσεις από τα Θαύματα του Κυρίου, η ανάσταση του γιου της χήρας και της κόρης του Ιαείρου, ολοκληρώνουν το πρόγραμμα του ανατολικού τμήματος του παρεκκλησίου, που συνολικά εκφράζει τον Θρίαμβο του Χριστού πάνω στον θάνατο.

Στη διακόσμηση της κάτω ζώνης της αψίδας του παρεκκλησίου απεικονίστηκε και η ολόσωμη Παναγία που τραβά με τα χέρια προς το μάγουλό της το Θείο Βρέφος και χαρακτηρίζεται «ένας από τους πιο συναισθηματικούς τύπους της Παναγίας Ελεούσας στη βυζαντινή τέχνη».

Σχετικές με τη μεγάλη διάδοση της λατρείας της Θεοτόκου είναι και οι απεικονίσεις των τεσσάρων μελωδών αγίων: του Ιωάννη Δαμασκηνού, του Κοσμά Υμνογράφου, του Θεοφάνη Γραπτού και του Ιωσήφ Υμνογράφου, που δημιούργησαν τη βασική μαριολογική υμνογραφία της Ορθοδοξίας.

Αξιόλογη στη σειρά των σκηνών της Παλαιάς Διαθήκης είναι η παράσταση της κλίμακος του Ιακώβ στη δυτική πλευρά του νότιου τοίχου. Το δυτικό τμήμα διακοσμείται με σκηνές από την Παλαιά Διαθήκη που αποτελούν προεικονίσεις της Παναγίας, διαμορφώνοντας έτσι με ζωγραφικά μέσα έναν ύμνο στη Θεοτόκο.

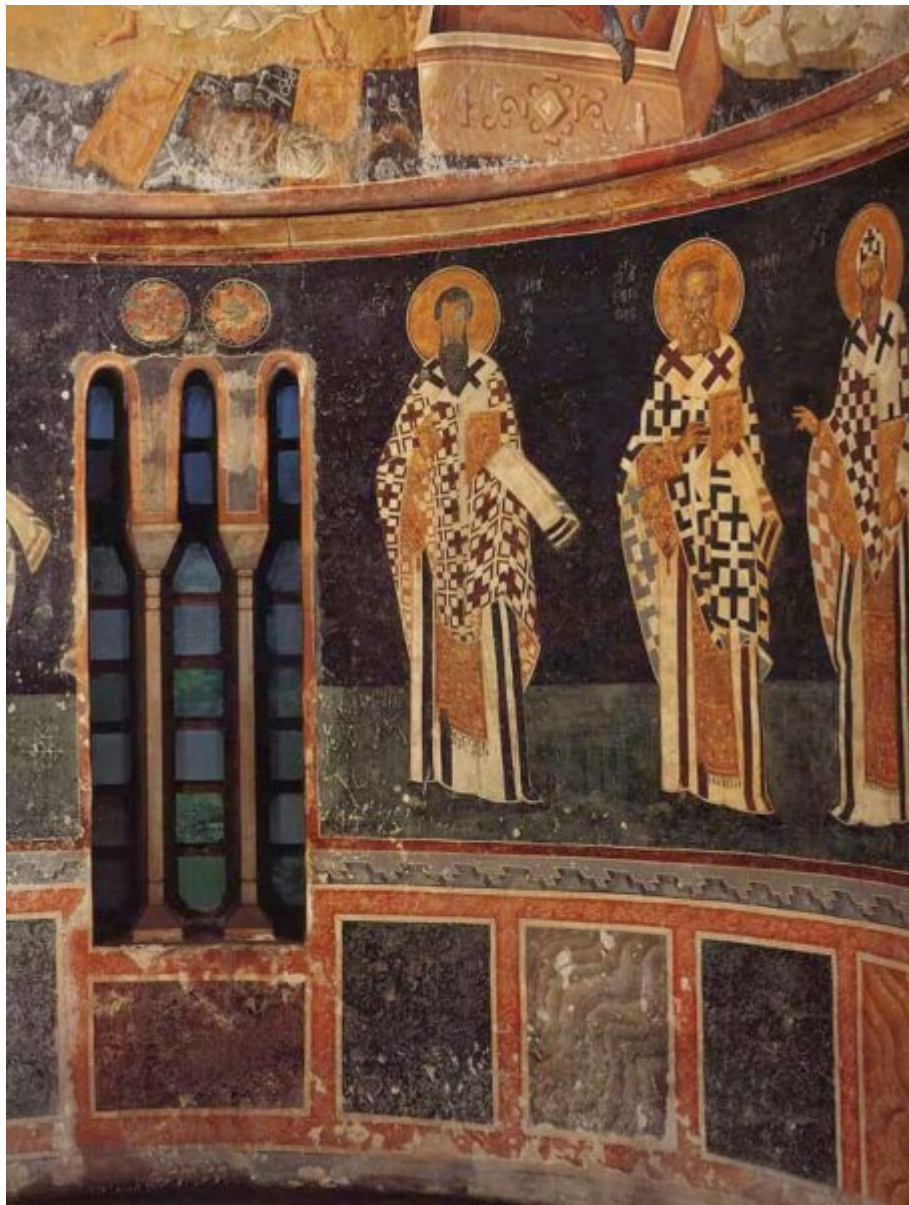

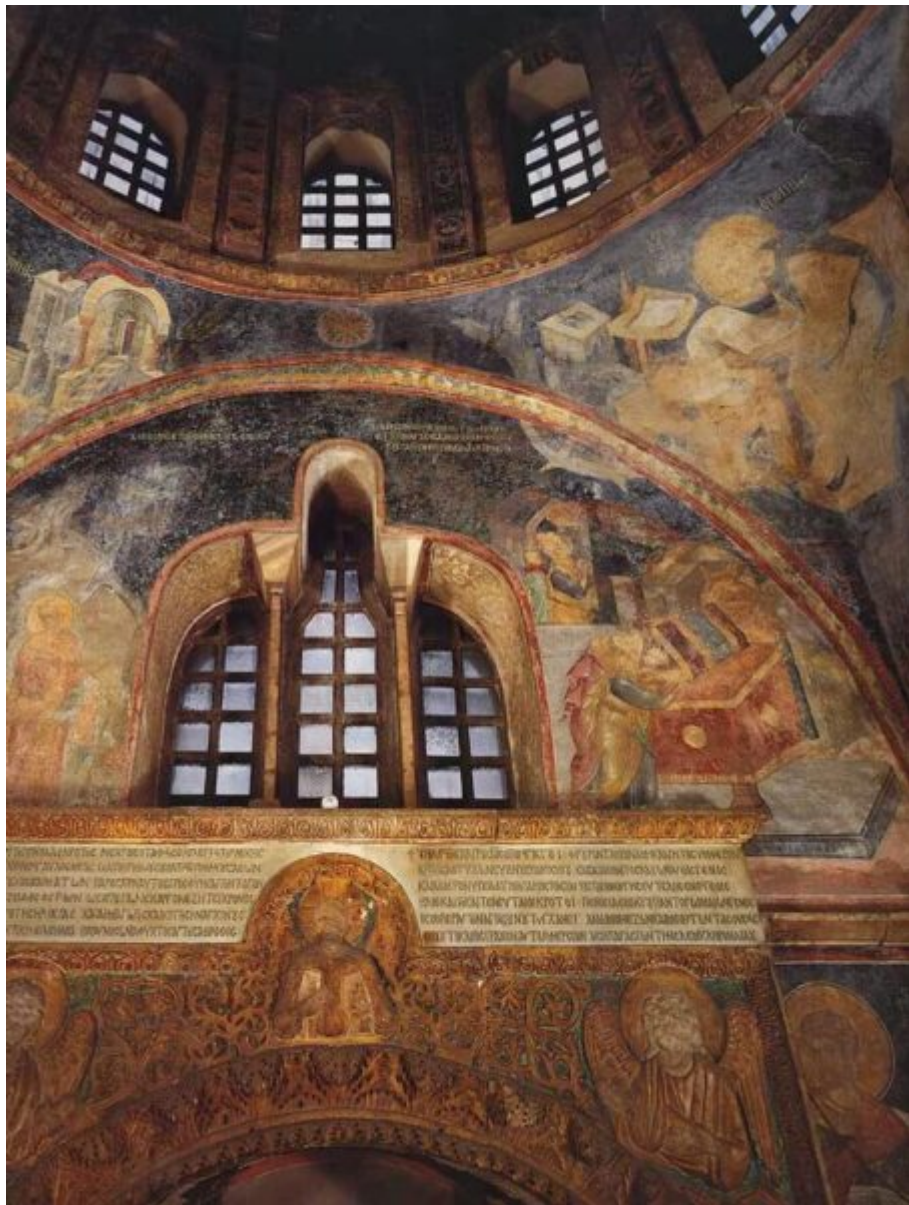

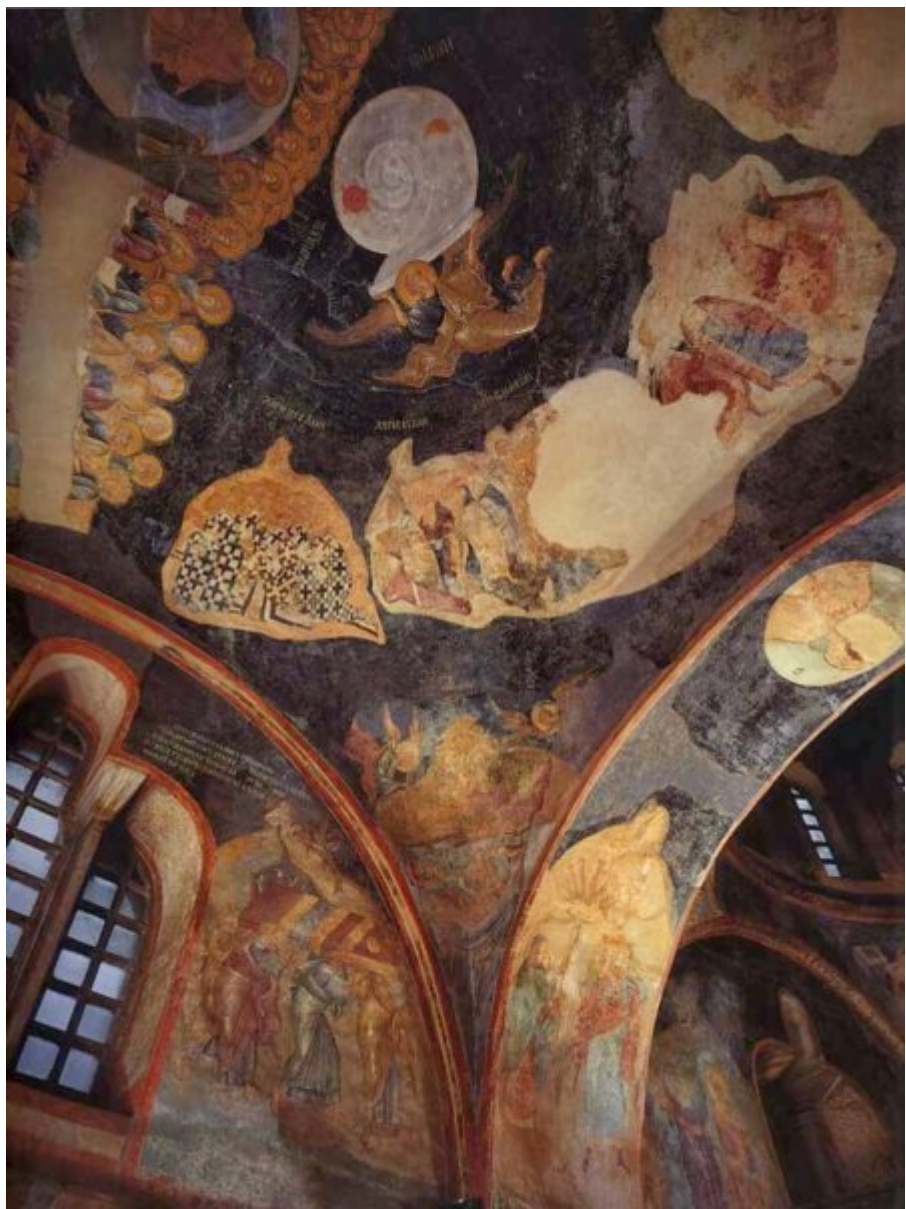

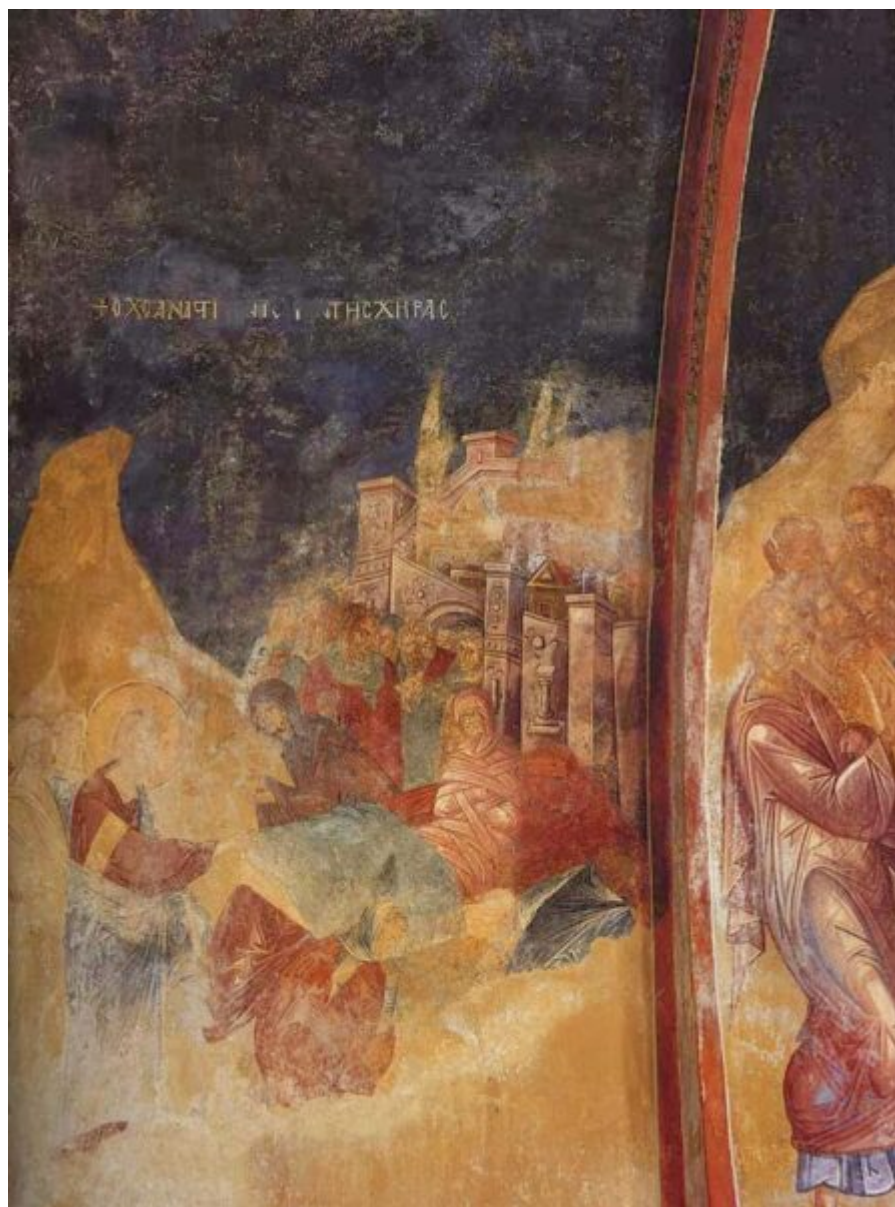

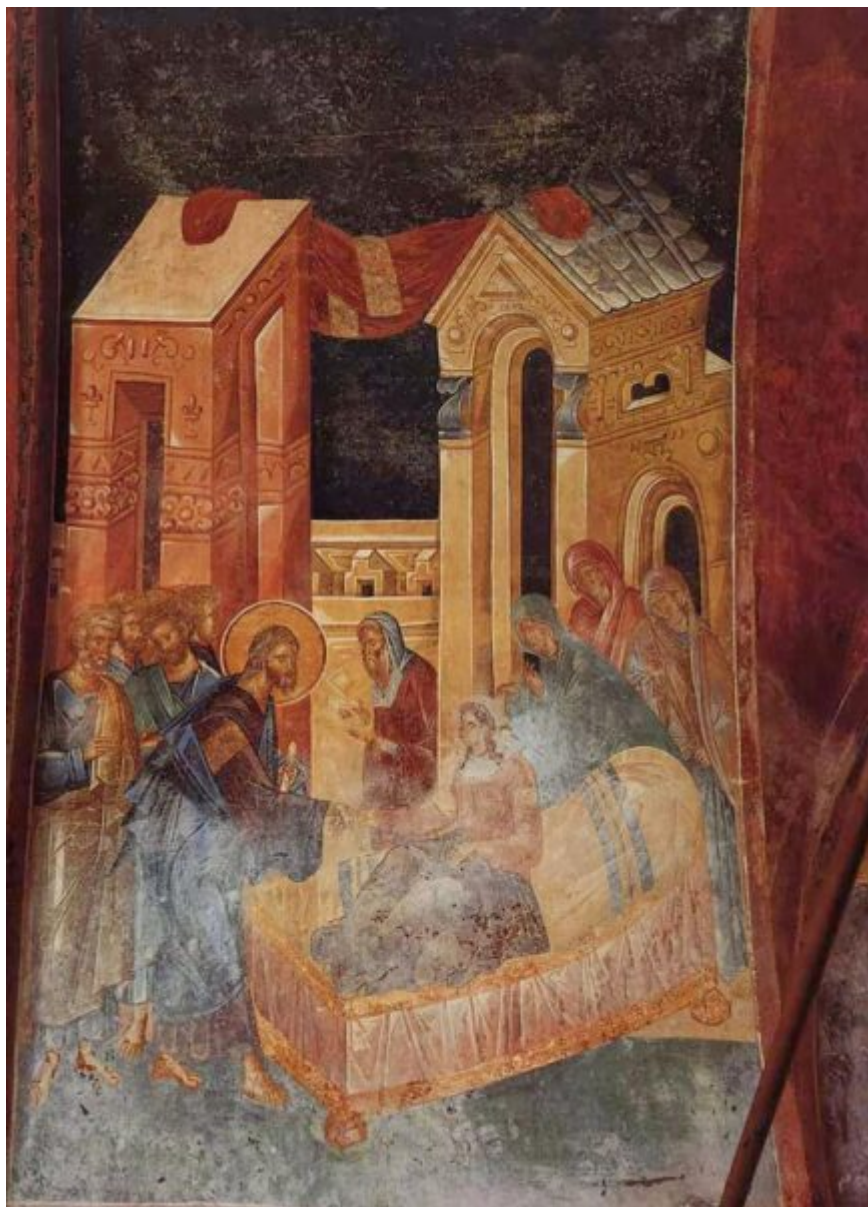

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ, [ertnews](https://www.ertnews.gr)